

Nr 139.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående pension åt uppsyningsmannen O. Strandbergs änka Jenny Matilda Strandberg; given Stockholms slott den 23 mars 1917.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att uppsyningsmannen vid Västerviks hospital Olof Strandbergs änka Jenny Matilda Strandberg, född Lundqvist, må från och med den 1 oktober 1916 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 365 kronor.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Oscar von Sydow.

Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 mars 1917.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
 Statsråden HASSELROT,
                   VON SYDOW,
                   friherre BECK-FRIIS,
                   STENBERG,
                   LINNÉR,
                   MÖRCKE,
                   VENNERSTEN,
                   WESTMAN,
                   BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet von Sydow anförde:

*Angående
 pension åt
 uppsynings-
 mannen O.
 Strandbergs
 änka Jenny
 Matilda
 Strandberg.*

Uti en till Kungl. Maj:t ställd, av medicinalstyrelsen med underdånig skrivelse den 14 februari 1917 överlämnad skrift har uppsyningsmannen vid Västerviks hospital Olof Strandbergs änka Jenny Matilda Strandberg, född Lundqvist, anhållit att få komma i åtnjutande av ett årligt understöd för sig och sin minderårige son.

Till stöd för sin anhållan har änkan Strandberg åberopat, att hon efter mannens död vore i saknad av medel till sitt uppehälle samt på grund av sjuklighet ägde ringa förmåga att genom arbete försörja sig.

Av handlingarna i ärendet inhämtas följande.

Uppsyningsmannen Strandberg avled den 16 september 1916 och efterlämnade såsom stärbhusdelägare sin bemälda hustru, född år 1883, och en makarnas son, född år 1909, ävensom en dotter i ett föregående gifte, född år 1899. Enligt efter Strandberg upprättad bouppteckning uppgick behållningen i boet vid dödstillfället till 587 kronor 85 öre.

Strandberg, som varit anställd vid statens hospital under sammanlagt mera än 22 år, därav 1 år 7 månader såsom biträdande uppsyningsman och omkring 3 år 2 månader såsom uppsyningsman vid Västerviks hospital, uppbar vid tiden för sitt frånfalle följande avlöningsförmåner enligt av medicinalstyrelsen fastställd stat, nämligen lön 1,100 kronor, ålderstillägg 110 kronor, ävensom ersättning för kost jämte bostad med bränsle och lyse samt kläder, beräknad till sammanlagt 1,053 kronor 35 öre, eller således tillhopa 2,263 kronor 35 öre.

Änkan Strandberg har före sitt äktenskap själv under omkring fem år varit anställd såsom sjuksköterska vid Piteå hospital och asyl. Hon lider numera enligt ett i ärendet åberopat läkarintyg av sjukdom, som i högst väsentlig grad nedsätter hennes arbetsförmåga.

Uti ett i ärendet avgivet yttrande har direktionen för Västerviks hospital, under vitsordande av att Strandberg på förtjänstfullt sätt skött de befattningar, han innehaft vid nämnda hospital, på det livligaste tillstyrkt bifall till förevarande framställning samt för egen del föreslagit, att det begärda understödet måtte utgå med minst det belopp, som skulle utgått, därest Strandberg haft delaktighet i civilstatens änke- och pupillkassa.

Direktionen
för Västerviks
hospital.

Medicinalstyrelsen har i sin skrivelse anfört följande:

»Uppsyningsmannen Strandberg har icke haft tillfälle att tillförsäkra sin änka pension vare sig från civilstatens änke- och pupillkassa eller från någon annan för statstjänare avsedd pensionskassa; ej heller har han med hänsyn till den låga avlöning, han åtnjutit, avlagt några besparingar. Hans kvarlåtenskap är också synnerligen obetydlig, och anser medicinalstyrelsen det därför billigt, att någon pension tillerkännes sökanden.

Beträffande storleken av denna pension har hospitalsdirektionen föreslagit, att densamma måtte bestämmas till minst det belopp, som skulle utgått, om Strandberg haft delaktighet i civilstatens änke- och pupillkassa.

Enligt de uti Kungl. Maj:ts förnyade nådiga reglemente för denna kassa den 15 december 1916 givna bestämmelser skulle, därest Strandberg varit delägare i densamma, pension för hans änka och barn beräknats till 380 kronor för änkan och 190 kronor för barnen och sålunda utgått med tillhopa 570 kronor.

Medicinalstyrelsen anser sig dock icke kunna tillstyrka, att sökanden tilldelas pension med ett sålunda beräknat belopp.

Uti en del föregående, med detta likartade fall har nämligen Kungl. Maj:t och riksdagen beviljat pension för änkor efter uppsyningsmän vid hospital, men har därvid aldrig till prövning förekommit frågan om pension jämväl för omynliga barn. Medicinalstyrelsen anser sig därför ej heller nu böra ifrågasätta sådan, utan vill för sin del hemställa, att sökanden måtte tilldelas enahanda pension, som styrelsen i underdånig skrivelse den 25 november 1916 föreslagit för änkan efter uppsyningsmannen vid Lunds hospital och asyl K. J. Netzler, eller 365 kronor.»

Medicinal-
styrelsen.

På grund av vad sålunda anförts har medicinalstyrelsen hemställt, att änkan Strandberg måtte få från och med oktober månad 1916 och så länge hon förbliver änka å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension å 365 kronor.

Statskontoret. Till följd av remiss har statskontoret den 3 mars 1917 avgivit utlåtande i ärendet samt därvid hemställt om bifall till medicinalstyrelsens förevarande framställning.

Departements-
chefen. Av den förebragta utredningen torde framgå, att billighetsskäl tala för beredande av pension åt änkan Strandberg. Jag tillåter mig jämväl erinra, att riksdagen vid flera föregående tillfällen beviljat pensioner åt änkor efter uppsyningsmän vid hospital. Sålunda har innevarande års riksdag, med bifall till Kungl. Maj:ts proposition i ämnet, nr 42, beviljat en årlig pension å 365 kronor åt änkan efter uppsyningsmannen vid Lunds hospital och asyl K. J. T. Netzler. Då omständigheterna i sistnämnda ärende äro huvudsakligen likartade med de nu föreliggande, har jag icke funnit anledning till erinran mot det av medicinalstyrelsen jämväl i förevarande fall förordade pensionsbeloppet, 365 kronor.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att uppsyningsmannen vid Västerviks hospital Olof Strandbergs änka Jenny Matilda Strandberg, född Lundqvist, må från och med den 1 oktober 1916 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 365 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna nådigt bifall; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Conr. Falkenberg.